

پرویز کرمی*

عبور از تحریم‌ها با فراخوان دانش‌بنیان

«عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد». تحریم‌های ناجوانمردانه آمریکا هم، اگر ما هوشیارانه عمل کنیم، می‌تواند خیری عظیم و ماندگار برایمان به ارمغان بیاورد.

به گزارش گروه علم و فناوری ایسکانیوز، عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد. تحریم‌های ناجوانمردانه آمریکا هم، اگر ما هوشیارانه عمل کنیم، می‌تواند خیری عظیم و ماندگار برایمان به ارمغان بیاورد. همچنان که نمونه‌های بسیاری از آن را در حوزه‌های مختلف فناوری و صنعتی در کشور دیده‌ایم. در واقع آنچه زیرکان عالم درباره تبدیل تهدید به فرصت گفته‌اند، امروزه نیز می‌تواند برای کشور ما اتفاق بیفتد. اول این که اگر بخواهیم وابستگی اقتصادی‌مان را به نفت و خام‌فروشی منابع قطع کنیم، فرصتی از این دست به نقدتر نخواهیم یافت. به لحاظ نظری سال‌هاست بر عدم وابستگی به نفت تاکید می‌کنیم و مسئولان کشور دهه‌هاست که آرزوی تحقق اقتصاد بدون نفت را در سر می‌پرورانند.

اما در عمل همه می‌دانند که به این سادگی‌ها ممکن نیست و احتیاج به فراهم آمدن مقدمات فرهنگی - سیاسی - اقتصادی دارد. مهم‌ترینش هم مقدمات فرهنگی - اجتماعی است. سخت بتوانیم از تلقی‌های عوامانه بگذریم و بار گران اصلاح ساختار اقتصادی را بر دوش بگذاریم. به‌خصوص این که آموزه‌های غلط دنیای مدرن ما را از فضیلت‌هایی چون قناعت و دوری از تجمل بازداشته است. مسئولان کشور معترف‌اند که اسم ریاضت اقتصادی را نمی‌توانند ببرند و حرف از تحمل سختی‌های دوره‌ای نمی‌توانند بزنند. در بعضی عرصه‌ها مسئولان رسماً فقط برای این که سنت‌های سابق را نشکنند و روی دست خود هزینه تغییر و تحول نگذارند، تن به تصمیمات و اجرای طرح‌هایی می‌دهند که از پیش نادرستی‌شان را می‌دانند. فی‌المثل همه می‌دانند که این نحوه توزیع یارانه‌های نقدی نادرست است و کشور را از اجرا یا تکمیل پروژه‌های عمرانی بازمی‌دارد.

ما ماهیانه سه هزار میلیارد تومان به حساب مردم می‌ریزیم که نصف بیشترشان اصلاً نیازی به این پول ندارند. با ماهی چهل هزار تومان نصف بیشتر مردم نه پولدار می‌شوند و نه بی‌پول. با این حال حذف یارانه نقدی بار گرانی است که هیچ مسئولی حاضر نیست شانه زیر آن بدهد، لذا در عمل نه تنها هدفمندی صورت نمی‌گیرد، بلکه مقدار قابل توجهی از پول کشور حیف و میل می‌شود. شبیه به همین قصه که در بعضی از مناسبات مالی و اداری کشور حکمفرماست. بدنه دولت بزرگ و وسیع شده و در بعضی موارد اسراف و تجمل بالا رفته است.

جلوگیری از این اسراف‌ها که تبدیل به رویه و تشریفات شده‌اند، سخت است و احتیاج به یک عزم ملی دارد تا اصلاحات ساختاری صورت گیرد. برای همین در حالت عادی نه تنها اقتصاد بدون نفت محقق نمی‌شود، بلکه دیگر اصلاحات نیز به تعویق می‌افتند. شاید حالا که آمریکا دست به تحریم‌های گسترده زده است، این فرصت تاریخی برای ما فراهم شود تا آن کارهای به فردا موکول شده را همین امروز انجام دهیم. خصوصاً موقعیت مناسبی است تا از شیوه‌های استارت‌آپی و دانش‌بنیان بهره بگیریم و هزینه‌های اصلاحات اقتصادی - سیاسی و اجتماعی را به پایین‌ترین حد ممکن برسانیم. در این قضیه ما به تنهایی نمی‌توانیم از پس چنین کاری بربیاییم. بیشتر ذکر شد که احتیاج به عزم و همت ملی و تکیه بر اصلی‌ترین منبع سازندگی کشور یعنی میدان دادن و امید داشتن به نیروی خلاق جوان و پرانگیزه کشور دارد. حال می‌گوییم که باید فراخوان داد و با اتحاد و همدلی تمام نیروهای نخبه، دانشمند و متخصص را دعوت کرد تا با یکدیگر تشریک مساعی کرده و کشور را در عبور از وضعیت فعلی کمک کنند.

رئیس مرکز ارتباطات و اطلاع رسانی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری*

انتهای پیام/